

Bugün dediğim aslında yarın oluyor yani 21 Nisan. 1980 yılının bu gününde –Pazartesi idi- saat 9.00’da İstanbul’da 23 kişi hapishane arabasından kaçtık. Üç yıl sonra yargılandığım dava sonuçlanacak ve tahmin ettiğim gibi müebbet alacaktım. Kaçamasaydım eğer 1991’de çıkan Özal’ın infaz yasasıyla tahliye olurdum yani daha 11 yıl hapishanede kalmış olurdum. 11 yıl az değil ama şimdinin en az 20 yıl yatanlarına baktığınızda çok fazla da değildir. Ne var ki 1980-1990 arası hayatımda en iyi değerlendirdiğim on yıldır. Daha sonraki gelişmeler büyük oranda bu zaman aralığında yapılanlar üzerinde yükselmiştir.

Birkaç ay önce artık hayatta olmayan Halil Güven’in firar ile ilgili bir yazısını okudum. Halil kaçamayanlar arasındaydı, kaçmak istediğini bile bilmiyordum. Bu da normal çünkü 1979 Aralık ayı sonunda o sırada bulunduğum Selimiye Askeri Cezaevi’ne gelenlerin –Halil dahil- büyük çoğunluğunu daha önce tanımiyordum. Kendisine haber verilmediğini iddia ediyor ki, doğru değildir. Cumartesi günü bir gardiyanla anlaştık, adli mahkumun yerine geçmemizi görmezden gelecekti, aynı gün silahı içeriye soktuk. Ne olup bittiğini öğreniyordum ama fazla tanıdığım için ilgilenmiyor görünüyordum. Pazartesi günü adli mahkumların yerine biz geçecektik çünkü onlarda fazla güvenlik alınmıyordu. Bunlar revire kapatılacaktı ve yerlerine arabaya binecektik. Bu arada terslik olur da yapılamazsa hapishanede kalacaktık. Her şey 10-15 dakikanın içinde oldu denilebilir. Koşuştayım, gelin, haberi geldi, Halil ortada yok, koca hapishanede arama durumum da yok. Hemen kapı altına indik. Hızlı hareket edilmesine rağmen çok sayıda siyasi (birkaç yüz kişi vardı) buraya geldi. İçeri giren girene ama arabanın belirli kapasitesi var, bu kadar kişiyi almaz. Bu ortamda kime neyi anlatacaksın? Kapıyı kilitledik ve ardından arabaya zorlukla sığırdık. Bizden önce binmiş birkaç adli mahkum da vardı, resmen balık istifi dolduk çünkü sayı fazlaydı.

Araba hareket etti. Planımız Yenikapı’dan sahil yoluna sapacak araba adliyeye arkadan giderken yokuş çıktığı için yavaşlayacaktı ve orada arabadan atlamaya başlayacaktık. Arkada altı jandarma vardı, önceden öğrendiğimiz gibi bizi ayıran küçük kapı açıktı. Kendi aramızda kelepçeleri çözmek zor olmadı. Araba geç kaldığı için doğrudan yola devam edince plan değişti. Hemen jandarmaları rehin aldık. Yakın mesafede G-3 kullanmaları mümkün değildi. Trafik sıkıştı, araba durup kalkıyor, durunca birkaç kişi atlıyordu. Atlayan ilk birkaç kişi arasındaydım. Küllük Kahvesi önünde arabadan atladım. Son atlayanlardan Kurtuluş’tan Macit isimli bir arkadaşa duruma uyanan ve önde oturan astsubay tarafından yakalanıyor. Bizimle kaçan adlilerden birisi Kapalıçarşı’da yakalanacaktı, olay anında başka fire olmadı.

40 yıl önce bugün

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Pazartesi, 20 Nisan 2020 18:51 -

O zamanki uygulama uyarınca polis kısa sürede bütün alanı kuşatacaktı, bu nedenle ara yollardan hızla Eminönü'ne indim, oradan Galata Köprüsü'nü aşağıdan geçip tünele bindim. Tünel'de otobüse bindim ve Taksim'i geçince rahat bir nefes aldım. Yolda zorlandım çünkü beden uzun yürümeyi unutmuştu.

Halil'in davası daha sonra Ankara'ya kalkıyor. Kendisi Haydar Yılmaz ile birlikte Mamak'ta en iyi direnenler arasında olacaktı.

Selimiye'ye geldiklerinde bizimle THKP-C Savaşçıları adlı bir grup arasında yaşanan gerginlikten söz ediyor ama bahsettiği isim doğru değildir. Enis adlı bir arkadaşın tahliyesi sırasında bu grupta aramızda gerginlik yaşandı ve zaten aramız hiç iyi değildi. Halil'in ifadesinin aksine Enis ile konuşurduk ama bizim komünde kalmadı. Bu bilgiyi kimden almış bilmiyorum. Hapishanede bu örgütten bize katılan Yaşar bizim komünde kaldı ama o da Halil ve diğer arkadaşlar gelmeden tahliye olmuştu, onu tanımaz.

21 Nisan 1980 aslında örgüt tarihinde de dönüm noktasıdır. Bunu o zaman ben dahil kimse anlamadı ama kısa zamanda belirginleşmeye başlayacaktı. Hataylıların bir bölümünün sözünü ettiği "kaçtı, başımıza bela oldu" belirlemesi bu nedenle doğrudur. Belirtmek gerek Hataylı iyi arkadaşlar da vardı ve bir bölümü Suriye'de örgüt içi infazlarda hayatını kaybedecekti.

Hapiste kaldığım iki yıl sekiz ay içinde en küçük taviz vermeden yanımda duran tek kişi vardı, Belma. Sosyalist harekette zamanın en tanınmış insanıydı ve bu nedenle de tutumu tek kişinin çok ilerisinde etki yaratıyordu.

Dışarıda ilk olarak İbrahim Yalçın ile buluştuk ve Hataylılar-Karslılar olarak tanımlanabilecek ayrışmanın dışında tavır almaya yöneldik. Ben şiddetle arandığım için asıl yük İbrahim'deydi. Nebil (Rahuma) ile görüşüğünü biliyordum. Bu arkadaşlar arasında da "Böyle olmaz, teorik farklılıklar ne olursa olsun birbirimize destek olmalıyız" anlayışında olanlar vardı. Birkaç ay sonra 12 Eylül gelecek ve faaliyet yürütmek artan oranda zorlaşacaktı.

Hapishanede geçen süre içinde önemli bir karar vermiştim: tahminimden erken çıkacağımı kuvvetle hissediyordum ama hissetmek ayrıdır, gerçekleşmesi ayrıdır tabii... Günün birinde dışarıda olursam, dünyanın kaç bucak olduğunu göstereceğim insanlar vardı ve bunu yapacaktım da.

40 yıl önce bugün

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Pazartesi, 20 Nisan 2020 18:51 -

12 Eylül'de İstanbul'da idim, birkaç ay sonra İbrahim ile Adana'ya gittik; o İstanbul'a döndü, ben ise Suriye'ye gidip, durumu görüp dönecektim. Suriye'ye geldiğim gün İstanbul'daki operasyonu öğrendim, yakalananlar arasında İbrahim de vardı.

Suriye'de dört ay kaldım ve ilk fırsatta buradan gitmeye karar verdim. Değişik örgütlerden üst düzey insanlar yeni geliyorlardı, Acilciler denilince herkes bana bakıyordu ama bu örgüt kurduğum örgüt değildi. Muhabarat'ın sosyalist hareket içindeki şubesi olmak yolunda ilerliyordu ve burada bir şey yapmak mümkün değildi. Yabancıysanız bir ülkede o ülkenin istihbarat örgütüyle mücadele edemezsiniz. Maceralı bir yolculuktan sonra Paris'e geldim ve "hayat önümde açıldı" diyebilirim. Birkaç kişiyle başladık ve bir yıl üç ay sonra Paris'teki kitlesel örgütlerden birisiydik. Dergi yayını, her hafta bir bildiri, konfeksiyon atölyesi işgalleri ve en önemlisi ev işgalleri. Bu işgal Fransız ve Türk basınında geniş yer alacak, sonradan anlattığına göre İbrahim de hapisanede gazetelerden durumu öğrenip çok sevinecekti.

İyice gerginleşen ilişkilerden sonra örgütten ayrıldım ve yeni örgüt beni acele olarak Almanya'ya gönderdi.

Bir yıl sonra Suriye'ye yeniden gittim, tabii önceki tipleri görmedim bile. Teslim Töre ile konuştuk. Bana sorduğu soru o sırada sosyalist harekette yaygın olan Avrupa endişesini ve orayı anlamamayı iyi açıklıyordu. "Aranan bazı yoldaşlar oraya gitmek zorunda kalıyorlar, iltica ediyorlar, bunları tanıyoruz. Ama Almanya'da eskiden bizimle hiç bağı olmayan insanları örgütlüyorsunuz. Bunu nasıl yapıyorsunuz?"

Aslında aynısını Paris'te yapmıştık, kitemizin yüzde 90'ından fazlasının daha önce bizimle hiç bağı yoktu, yeni insanlardı.

Cevap bu alanda çalışmasını bilmek ve pratikti ve bunu alanı hiç görmemiş arkadaşlara anlatmak zordu.

Öyle bir yere gelmişim ki, bu kadar olur. 12 Eylül'ün azgın günleriydi ve ülkedeki kentler arasındaki bağlantı Köln üzerinden sağlanıyordu. Türkiye sosyalist hareketinin önde gelen isimlerinin büyük bölümü buradaydı ve bunlarla pratik içinde birlikte olduk. Tanışmadıklarım da

40 yıl önce bugün

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Pazartesi, 20 Nisan 2020 18:51 -

isim olarak biliyorduk çünkü başarı vardı. Hele de Yazın Dergisi'nin yayınlanması ve yayınına 27 yıl sürdürebilmesi kendi başına bir olaydı.

Sosyalist hareketi Türkiye'de yaşayan çok sayıda insandan daha iyi tanıdığım epeyce sonraki yıllarda görülecekti.

Bu süreci öncesi ve sonrasıyla kısa olarak **TDAS'ın Tarihi** kitabında anlattım.

21 Nisan benim için ikinci doğum günü sayılır. 11 yıl sonra hapishaneden çıksaydım hayat başka türlü olurdu ve daha iyi de olmazdı.

Sosyalist hareketin insanlarını severim. Atıştığım insanlar olmuştur ama genel olarak özellikle daha ön planda olanlarını severim. Kuşkusuz farklı düşüncelerimiz vardır ama ihtiyacım olduğu zamanlarda bu insanlardan büyük destek gördüm. İçinde bulunduğum örgütlerde gördüğüm desteğin fazlasını bu insanlardan gördüm. Sonuçta hepimiz aynı kadroyuz ve bu kadro bazen erken bazen geç pisliklerle yolunu ayırıyor. İlişkiler 12 Eylül öncesindeki gibi değildir, özellikle 1990 sonrasında değişti.

Bu kadroyu eleştirebilirsiniz, yoğun eleştirebilirsiniz ve haklı da olursunuz; eksikler ve hatalar fazlasıyla vardır. Ama sonuçta hepimiz aynı kadroyuz ve bunu pratikte birkaç kere yaşadım.